

S t a n o v i s k o
odborných útvarov k poslaneckému návrhu na 1. zmenu programového rozpočtu mesta Košice na rok 2015 a k návrhu na zmenu poverenia primátora k programovému rozpočtu mesta Košice na rok 2015

1. Poslanecký návrh na 1. zmenu programového rozpočtu mesta na rok 2015

K doručenému návrhu na 1. Zmenu programového rozpočtu o navýšenie rozpočtu v podprograme Mesto rodiny, položke stravovanie dôchodcov – transfer pre mestské časti o 54 000 € uvádzame tieto skutočnosti:

Príspevok na stravovanie dôchodcov je **dobrovoľnou formou pomoci mesta Košice** dôchodcom, ktorých

- dôchodok je nižší ako 350 € mesačne,
- a súčasne sa im poskytuje odľahčovacia sociálna **služba podľa § 12 ods. 1 písm. e) zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v jedálni prípadne reštauračnom zariadení (zabezpečenie obedov),**
- resp. dôchodcom, pre ktorých mestská časť zabezpečuje donášku obedov.

Aj napriek skutočnosti, že poskytovať príspevok na stravovanie dôchodcom nevyplýva zo zákona, **mesto Košice má záujem podporovať stravovanie**, s tým že bude prispievať dôchodcom, ktorým príslušná mestská časť **preukázateľne zabezpečí obed v jedálni**, teda **poskytne im podpornú sociálnu službu podľa § 12 ods. 1 písm. e) zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.**

Prehľad o počte stravníkov

	2012	2013	2014
Počet stravníkov	367	347	379
Čerpanie prostriedkov	54 091,77 €	54 517,05 €	61 727,00 €

Z vykonanej analýzy využitia poskytnutého transferu **sa navýšenie prostriedkov v súčasnej dobe javí ako nepotrebné nakoľko počet osôb, ktorým mestské časti zabezpečujú podpornú sociálnu službu podľa § 12 ods. 1 písm. e) v jedálni je dlhodobo stabilný, prípadne mierne klesá.** Malé zvýšenie v roku 2014 bolo spôsobené výlučne nárastom potrieb MČ Košice – Sever v dôsledku zmeny spôsobu využitia transferu.

Poslanecký návrh opiera potrebu navýšenia rozpočtu o zvýšený záujem zabezpečiť stravovanie – obedy zo strany dôchodcov. Vychádza však iba z potrieb mestskej časti Košice Sever, ktorá v roku 2014 zaznamenala zvýšený záujem zo strany dôchodcov a z toho dôvodu sa zvýšila aj výška poskytnutého príspevku pre spomínanú MČ z 3 847 € v prvom štvrtroku 2014 na 5 842 € vo štvrtom štvrtroku 2014. **K uvedenému nárastu však došlo výlučne v dôsledku zmeny spôsobu zabezpečovania stravovania dôchodcom, keď mestská časť zabezpečovala stravovanie formou poskytnutia poukazov, resp. kupónov.** Neposkytovala im teda podpornú sociálnu službu, ale inou (nepeňažnou) formou vyplácala príspevok na stravovanie a teda nepreukázala poskytovanie podpornej sociálnej služby v jedálni podľa zákona o sociálnych službách. Odôvodnením pre tento spôsob zabezpečovania stravy boli špeciálne potreby na diétne stravovanie niektorých obyvateľov mestskej časti, ktoré mestská

časť nedokázala zabezpečiť. V iných mestských častiach počet stravníkov dlhodobo nenarastá z dôvodu, že tieto naďalej zabezpečovali stravovanie v nato určených zariadeniach (jedálne, resp. reštauračné zariadenia).

Vzhľadom na skutočnosť, že v súlade s § 38 ods. 1 písm. a) zákona 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia môže občan požiadať príslušný úrad práce sociálnych vecí a rodiny o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie. Mesto Košice bude aj naďalej poskytovať mestským častiam finančný príspevok pre občanov, ktorým príslušná mestská časť preukázateľne zabezpečila stravovanie v jedálni resp., reštauračnom zariadení a to aj v prípade, že pôvodne schválený rozpočet v položke stravovanie dôchodcov bude zvýšený. Rozhodnutie o možnosti poskytnúť príspevok na stravovanie formou stravovacích kupónov, za ktoré je možné nakúpiť aj iné tovary v obchodných centrách, odporúčame ponechať na mestskej časti s tým, že táto forma bude financovaná z rozpočtu príslušnej mestskej časti nakoľko sa nejedná o zabezpečenie podpornej sociálnej služby v súlade so zákonom o sociálnych službách.

2. Poslanecký návrh na zmenu poverenia primátora k rozpočtu mesta na rok 2015

K predloženému návrhu zaujímate nasledovné stanovisko:

Podľa § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä mu je okrem iného vyhradené schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce, schvaľovať emisiu komunálnych dlhopisov, schvaľovať zmluvu uzavretú podľa § 20 ods. 1, rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky, o prevzatí záruky za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu, **v rozsahu určenom zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta.**

Uznesením MZ č. 16 zo dňa 9. 2. 2015 bol v súlade s týmto ustanovením zákona **primátor mesta poverený aktualizovať rozpočet o nevyhnutné presuny** rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu na úrovni celkových príjmov a výdavkov. **Toto poverenie nie je v rozpore so zákonom** a nepopiera princíp delenia moci v samospráve, nemení politiku financovania v rámci rozpočtových pravidiel a nejedná sa o plný rozsah kompetencie na zmeny rozpočtu na jednotlivca – primátora mesta, ako je uvedené v dôvodovej správe poslaneckého návrhu.

Podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 14 príslušný orgán obce vykonáva zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, ktorými sú:

- a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky
- b) povolené prekročenie a viazanie príjmov
- c) povolené prekročenie a viazanie výdavkov
- d) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií

Pri schválenom poverení pre primátora sa aplikuje iba písmeno a) z citovaného zákona. **Ostatné ustanovenia** zákona týkajúce sa zmien rozpočtu **zostávajú v kompetencii obecného zastupiteľstva.** Z uvedeného jasne vyplýva, že sa nejedná o plný rozsah kompetencií presunutých na jednotlivca – primátora mesta. Primátor mesta môže využiť túto kompetenciu **iba v nevyhnutných prípadoch.** Ide o prípady v období, keď nie je plánované zasadnutie MZ (napr. koncom rozpočtového roka) a je potrebné operatívne riešiť niektoré výdavky, u ktorých z objektívnych dôvodov schválený rozpočet nepokrýva potrebu príslušnej aktivity, pričom sa využívajú iba úspory v iných aktivitách schváleného rozpočtu.

Zároveň uvádzame, že podľa citovaného zákona môže obec vykonať rozpočtové opatrenia podľa písmena d) iba do 31. augusta príslušného rozpočtového roka. Po tomto termíne môže obec vykonať iba také zmeny, ktorými sa nezvýši schodok rozpočtu. **Uvedené ustanovenie automaticky platí aj pre primátora mesta v súvislosti s jeho poverením.**

Na doplnenie vyššie uvedených tvrdení uvádzame, že v roku 2014 realizoval primátor mesta 2 rozpočtové opatrenia, a to k 1. 10. 2014 a k 31. 12. 2014, t.j. v čase, keď z objektívnych dôvodov (komunálne voľby) nebolo pracovné rokovanie MZ, ktoré by sa zaoberalo zmenami rozpočtu. Zmeny rozpočtu realizované do 30. 9. 2014 schvaľovalo výlučne Mestské zastupiteľstvo.

Na základe vyššie uvedených dôvodov **neodporúčame** materiál zaradiť na rokovanie mestskej rady a mestského zastupiteľstva.

V Košiciach 20. 3. 2015